

Rinze Post:

“De bodem beweegt, en dan ontstaat er schade”

Dertien jaar was hij druk met stichting Winamer Belang, en streed hij voor een goede schadeafhandeling vanwege de bodemdaling. Hij ontdekte dat de bodem rond Wijnaldum verder zakte dan toegestaan. Hij botste met de overheid en werkte samen met lotgenoten in onder andere de provincie Groningen. Hij maakte zich hard voor het plaatsen van tiltmeters, die zeer waarschijnlijk ook in Harlingen ingezet gaan worden om mogelijke schade door zoutwinning onder het wad in kaart te brengen. Deze week is hij gestopt als voorzitter van Winamer Belang. Rinze Post (77) stopt omdat het tijd is voor andere dingen, maar ook en vooral omdat de werkelijkheid nu bekend is. “En de feiten liegen niet.”

Dertien jaar geleden kreeg huize Post in Wijnaldum te maken met wateroverlast. “Het water kwam de loods in” vertelt Rinze Post. Er stond dertig tot veertig centimeter water op de weg naar Franeker en een gedeelte van het land van Post stond ook onder water. “We konden onze paarden niet van het land halen”, zegt Post. “Ik schrok.”

Wat is hier aan de hand, wilde hij weten. Dat was het begin van een jarenlange zoektocht naar antwoorden en feiten. Van een leien dakje ging het niet. Maar hoe meer hij boven water haalde, hoe meer gedrevenheid hij kreeg. Volgens Post maakt de overheid het dossier ‘bodemdaling’ met opzet ingewikkeld, vergelijkbaar met de afvaloven. En het gaat dan om ingewikkelde materie, maar uiteindelijk is het simpel, zegt Post: “De bodem beweegt, en dan ontstaat er schade.”

Post stoort zich aan de overheid die het ontkent en geen verantwoordelijkheid neemt. De overheid wil geen tiltmeters en geen omgekeerde bewijslast. Ook dat is vrij simpel volgens Post: “Wat je niet wilt, gebeurt om een reden. Het is ontkenning.”

Volgens Post verschuilt minister Kamp zich bij schade - onterecht - achter het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) en de Technische commissie bodembeweging (Tcbb). “Kamp verwijst naar het Staatstoezicht op de Mijnen, maar daar zegt men: ‘wij gaan er niet over’.”

De oprichting van de Tcbb ziet Post als een slimme zet van de overheid om burgers met een kluitje het riet in te sturen. “Als je schade hebt is het achteraf en dan heb je geen bewijs in handen.”

Daarnaast is er sprake van ‘gestapelde

schade’, door zout- en gaswinning, wat het weer gecompliceerd maakt, maar volgens Post is de oplossing simpel: “Eén partij moet het regelen, en dat behoort de overheid te zijn.”

A propos omgekeerde bewijslast. Post reisde naar het buitenland om daar informatie in te winnen over schade door mijnbouw. En daar bleek omgekeerde bewijslast heel normaal. “Alle omliggende landen hebben het.”

De woning van Post liep schade op en hij heeft dat enige tijd geleden laten herstellen. Kosten: 35.000 euro. Inclusief BTW, waardoor de overheid er nog beter van werd ook, vertelt Post.

Orvelte

Rinze Post werd geboren in Pietersbierum. Hij ging in Sexbierum naar de lagere school, en daarna is hij aan het zwerven gegaan, vertelt hij. “Ik had veel ongelukken gehad en ik kreeg migraine.” Hij besloot niet door te leren op school, maar volgde avondcursussen. En op zijn 23e nam hij het bouwbedrijf van zijn vader over. Hij zat in de wegenbouw en het grondwerk, ook in het buitenland. Bij een groot project in Denemarken ging het mis: door een overstroming kwamen er machines onder water te staan, kwam het werk stil te liggen en een faillissement volgde.

Post ging vervolgens aan de slag bij De Opbouw, onderdeel van de Pax Groep. Na enkele jaren werd hij directeur. Daarnaast had hij diverse andere functies. Hij zat bijvoorbeeld twaalf jaar in de gemeenteraad voor Harlinger Belang, was toezichthouder bij de woningcorporatie Zuidwest Friesland, zat in het bestuur van de Nederlandse

Vereniging van Wegenbouwers en was betrokken bij museumdorp Orvelte in Drenthe. Daarnaast stond hij min of meer aan de wieg van de nieuwe N31 in Harlingen, toen daar jaren geleden al over werd gedacht. “Toen werd er nog over gedacht de weg twee meter te verhogen; ik ben toen met het idee voor een tunnel de boer op gegaan.”

Post kwam in 1973 in Wijnaldum wonen. En jaren later kwam de wateroverlast. Al snel werd duidelijk dat dit door de bodemdaling kwam. Post kwam in actie. Hij had zoets van: jongens, als we niks doen, gaan er dingen gebeuren waar we geen weet van hebben. Bij zijn onderzoek heeft Post veel gehad aan zijn vroegere werk: hij werkte samen met Rijkswaterstaat en wetenschappers.

Top en Twel

Door de jaren heen haalde Rinze Post veel informatie over de bodemdaling boven water. Zo toonde hij aan dat de bodem in Wijnaldum op sommige plekken verder is gedaald dan toegestaan en afgesproken. En hij bracht netjes in kaart dat de bodemdaling heel erg grillig verloopt, in tegenstelling tot de gelijkmatige cirkels die Frisia op de kaart zet.

“De burger wordt bedrogen”, zegt Post. Hij kent de cijfers uit zijn hoofd: dalingen van 14 en 18 en 35 centimeter in Wijnaldum. Hij sluit daarom niet uit dat bodemdaling bij zoutwinning onder het wad niet beperkt blijft tot de cirkels van de prognose, maar ook Harlingen kunnen treffen. Daarom is het zo belangrijk dat er tiltmeters komen zodat de kleinste bodembeweging geregistreerd zal worden. Het gaat niet alleen om de oude gebouwen in de binnenstad, zegt Post, maar ook om de dijk en bijvoorbeeld de sasdeuren.

Post ging de boer op met informatie over tiltmeters. Hij gaf voorlichting in diverse Friese gemeenten en bij een woningbouwcorporatie. Hij was ook betrokken bij de ontwikkelingen rond Oppenhuizen en Uitwellingerga (gemeente Súdwest-Fryslân).

Lees verder op pagina 5.

Rinze Post:

“De bodem beweegt, en dan ontstaat er schade”

Vervolg van de voorpagina.

Vermilion wil hier naar gas gaan boren, en de Tweede Kamer nam een motie aan die het gebruik van tiltmeters in ‘Top en Twel’ voorschrijft. Maar de minister zou zich niets van deze motie aantrekken. “De gemeente en de provincie willen wel tiltmeters, maar Kamp wijst alles af”, zegt Post. “De provincie hoor je niet meer; dat zijn allemaal loopjongens van Kamp.”

Terwijl Kamp stelt dat tiltmeters niet nodig zijn, heeft een medewerker van de Tcbb gemeld dat tiltmeters juist heel belangrijk zijn. “Het lukt niet altijd om alle kikkers in de kruiwagen te houden”, zegt Post. “We hebben dat verhaal opgenomen. Ja, dat kan wel eens heel

belangrijk worden in de toekomst. De overheid kan geen kant meer op.” En daarom vindt Post ook dat hij nu wel kan stoppen. “Er is nu voldoende bekend dat het heel anders ligt dan minister Kamp beweert.”

Franse Alpen

Post is blij dat de tiltmeters er in Harlingen zo goed als zeker gaan komen. “Met tiltmeters kunnen burgers gemakkelijk bewijs leveren”, zegt Post. “Het is goed dat men in Harlingen vooraf duidelijkheid wil. Want later is het te laat.” Post heeft nog een advies voor de Harlinger burgers en politiek: “Neem geen genoegen met mondelinge toezeggingen.”

Rinze Post wil stichting Winamer Be-

lang nog wel helpen, maar de kar niet meer trekken. Het is ook tijd voor andere dingen. “Ik ga met mijn zoon op de motor en met een tentje door de Franse Alpen rijden”, zegt Post verheugd. Hij is blij dat hij zich destijds in het dossier heeft vastgebeten. Nu was dat haast ondoenlijk geweest. “Je ziet door de bomen het bos niet meer, en dan begin je er niet aan”, zegt Post. “Je weet nu niet waar je moet beginnen om een beetje een beeld te krijgen.” Dankzij informatie die Post boven water haalde, is er echter duidelijkheid. Post haalt een A4-tje uit een dossiermap, waaruit blijkt dat de vergunning voor zoutwinning onder land is verlengd. “Het is de bedoeling dat het ophoudt onder land”, zegt Post. “En toch is-ie verlengd.”

Rinze Post.

(Foto: HC - Joachim de Ruijter)